

2014

Struinen in Lelystad: Gele route

IVN Lelystad

11-10-2014

IVN Lelystad

Gele route

PAAL 1

Hier begint de gele route die u allerlei avontuurlijke en spannende plekjes van en om het Belevissenbos laat zien. De route is avontuurlijk en niet geschikt als u niet zo goed ter been bent. Dichte schoenen of laarzen zijn aan te bevelen, zeker na wat natte dagen.

Op sommige paaltjes zit een QR code. Achter die code 'zit' een kort stukje tekst dat u kunt lezen met uw mobiel.

De route duurt ongeveer vijf kwartier.

PAAL 2

Rechts ziet u de heuveltjes van een crossterreintje, links allerlei attributen van een hondenspeelplek.

PAAL 3

U gaat het smalle loopbruggetje over, kijk halverwege even naar links en rechts: halverwege de zomer staat de sloot vol lisdodden die, vanwege de kleur en vorm, meestal 'rietsigaren' worden genoemd. Vroeger werden ze gebruikt als tuinfakkel nadat de 'sigaar' zich eerst vol had kunnen zuigen in een pot met petroleum.

Kijk ook even om naar het prachtige landschap. Tijdens uw wandeltocht komt u meer van dit soort aardige doorkijkjes tegen.

PAAL 4

U vindt hier in de zomer volop wilde planten zoals wilgenroosje, akkerdistel, brandnetel. Er zijn mensen die dat, heel gewoon, onkruid zullen noemen. Maar op de akkerdistel zoeken allerlei insecten hun dagelijks 'brood' (nectar, een soort dunne honing), vogels zoals de distelvink, eten de zaden. Een flink aantal vlinders zoals de atalanta, dagpauwoog en gehakelde aurelia hebben de brandnetel nodig als voedselplant voor hun rupsen. De brandnetel is de waardplant voor deze vlinders.

Nog even terug naar 'onkruid'. Onkruid 'bestaat' uit planten die groeien op een ongewenste plek. En ongewenst zijn deze planten hier zeker niet. Op de vaas is het niks maar voor insecten, vogels en ander klein spul is dit veldje een eldorado (voedsel, beschutting, bescherming, broeden...)

Regelmatig komt u onderweg hazelaars tegen. In de nazomer zijn de hazelnoten rijp. Ook varens, zoals die hier staan, zult u vaker zien. De sporen van de varen, een soort piepkleine, stoffijne zaadjes, worden, als ze rijp zijn, meegenomen door de wind. Vinden ze een geschikte groeiplek dat kan er een nieuwe varen uitgroeien.

PAAL 5

Als de omstandigheden geschikt zijn (niet te zonnig, niet te droog) dan groeien er mossen op stammen en takken. U ziet dat hier maar u komt nog langs mooiere voorbeelden, soms lijkt het wel een stukje vochtig tropisch regenwoud al is daar wel wat fantasie voor nodig. Voor kabouters (slapen op het zachte, geurige mos) is het Belevissenbos een prima plek om te wonen en te leven. Het is niet bekend of ze dat ook daadwerkelijk doen.

IVN Lelystad

Gele route

PAAL 6

Takken en ander materiaal zijn hier blijven liggen.

“Wordt dat niet opgeruimd? Het staat zo slordig!”

Nee, het wordt niet opgeruimd. Tussen de takken en wortels vinden talloze dieren beschutting en bescherming. Na verloop van tijd begint het hout te verteren (rotten) en uiteindelijk blijft er vrijwel niets van over. Ook schimmels spelen bij die afbraak een belangrijke rol. Het 'afval' is hier geen afval maar, heel dood gewoon, ontzettend nuttig en functioneel.

Links schemert de Hanzelijn door de beplanting. Het geluid van een trein valt eigenlijk nauwelijks op, niemand en niets schrikt er van, vogels gaan gewoon door met zingen.

In de winter en na een paar regendagen is het hier nat omdat het een tijdje duurt voor het water weggezakt is.

PAAL 7

Hier is een flink aantal bomen (populieren) verdwenen. Daardoor valt er meer licht op de bodem waardoor er kansen komen voor lichtminnende planten. En die ondergroei is weer belangrijk voor vogels en ander klein grut.

Onderweg komt u hier en daar ook dode bomen tegen. Die zijn bewust blijven staan. Het dode hout is aantrekkelijk voor allerlei insecten maar ook voor vogels, zoals de grote bonte specht, die smult van insecten die onder de dode boomschors verscholen zitten en die een nest maakt in niet te harde boomstammen.

PAAL 8

Houd rechts aan, direct links een flinke pol Brunel (bijenkorfje). Het bloemetje lijkt inderdaad op een bijenkorf. Er is ook een siervorm van bekend voor de sierplantenborder thuis maar die is misschien toch minder mooi dan deze wilde Brunel.

De gaten die omgewaaide bomen achterlaten zijn ook de moeite waard voor allerlei dieren, groot en klein.

PAAL 9

Ook hier weer een stukje met veel opslag van bomen en struiken. Soms komt die opslag door zaden, die aangevoerd zijn door de wind, door dieren (bijvoorbeeld omdat een zaadje in hun vacht blijft hangen). Ook hier weer veel mos en natuurlijk bramen, waarvan de eerste vruchten eind juli – augustus rijp zullen zijn.

Hier en daar staan wilde rozen (egelantier), het blad ruikt heel licht naar appels. Het blad van de hondsroos, die veel op de egelantier lijkt, ruikt niet naar appels. De bottels van beide soorten zijn eetbaar. Vogels eten er graag van als de winter vordert.

PAAL 10

U komt hier weer bij een mountainbikeroute zoals op meerdere plekken van de route. Rechts ziet u de donkere, een beetje sombere silhouetten van de fijnsparren. Hier en daar staan er meer fijnsparren in het bos maar heel wat zijn er al verdwenen.

IVN Lelystad

Gele route

Ze horen hier van nature eigenlijk niet thuis en met het ouder worden wordt de kans op omwaaien groter.

Fijnsparren bieden in de winter beschutting en bescherming, vooral aan vogels, onder de bomen schuilen, bij zware sneeuwval, ook wel reeën.

Wintergroen en bladverliezend.

Bomen die in de winter groen blijven noem je wintergroen. Ze verliezen wel wat, maar niet al hun blad (naalden zijn overigens ook bladeren). Loofbomen, met 'echt' blad, verliezen wél hun blad in de herfst.

Maar waarom eigenlijk?

Via het blad verdampen ze vocht, ook als de wortels door de vorst geen vocht meer opnemen.

Als ze dan doorgaan met verdampen onttrekken ze vocht aan de plant en verdrogen ze uiteindelijk. Om dat te voorkomen valt hun blad.

De leerachtige naalden van de fijnspar verdampen nauwelijks vocht en daarom is het geen probleem dat ze aan de plant blijven zitten.

PAAL 12

U klimt over de afrastering heen. Dat lijkt ingewikkeld maar het valt in het echt erg mee.

In en bij het Belevenissenbos loopt een aantal paarden, Fjordenpaarden. Ze staan hier een groot deel van het jaar, min of meer in de wildernis. Vocht en voedsel voor het grijpen, en niet te vergeten de ruimte en volop beschutting tussen bomen en struikgewas.

U gaat het bruggetje over. Kijk even om u heen en geniet.

Dit deel van de route is een waterrijk stukje.

In de oevers valt de grote hoeveelheid schelpen op. Niet vreemd: u wandelt hier over de oude Zuiderzee- en IJsselmeerbodem!

PAAL 13

U klimt hier weer over de afrastering. Klim tegen de (steile!) bult op en geniet van het uitzicht dat de moeite waard is, ook al staat u maar een paar meter boven de omgeving.

Overigens is de bult geen echte natuur, de bult is gemaakt door mensenhanden maar daarom niet minder leuk.

PAAL 14

De bult óp valt niet mee, eraf is net zo spannend, zeker als de ondergrond nat en glad is.

U loopt een stukje langs een waterloopje, het heeft wel wat weg van een Veluwe maar in dit geval Flevolandse beek, maar dit watertje is gegraven met een graafmachine. Niks ten kwade gezegd van zo'n apparaat, het is een prachtig stukje natuur geworden.

PAAL 15

Een steil stukje voor de echte klimmers en zij die dat willen worden!

IVN Lelystad

Gele route

PAAL 16

U staat nu op de hoogste 'berg' van het Belevenissenbos. De top geeft het niveau 0 NAP (Nieuw Amsterdams Peil) aan en het lage stuk waar u vandaan kwam, is de zeebodem. Dan kunt u zien hoeveel meter de inwoners van Flevoland ónder de zeespiegel leven. Een gek idee, zeker voor buitenlanders die niet weten wat een polder is. Gelukkig zijn de dijken stevig. Toch schijnen er mensen te zijn die, voor het geval dat, op zolder een rubber bootje hebben liggen.

PAAL 17

Van de heuvel naar beneden door een prachtig stukje 'holle weg': het pad ligt zeker een meter lager dan de beide kanten en dat geeft een bijzonder effect maar het is vooral leuk en spannend. Geniet van al die mooie wilde planten om u heen.

PAAL 18

U loopt, na over de afrastering geklommen te zijn, weer op de paardenweide en met een beetje geluk ziet u de (tamme) paarden hier of daar staan grazen. De hopen (is het u wel eens opgevallen dat paardenmest niet stinkt?) zijn heel aantrekkelijk voor allerlei, vooral kleine, dieren. Ook hier kunt u wat last hebben van wateroverlast, zeker als u de route loopt op zomersandalen of iets dergelijks. Langs de waterkant is het iets hoger dus...

PAAL 19

Over de weide gaan we hier het bos weer in. Op de weide veel witte klaver, dat is een teken dat de grond weinig stikstof bevat. Klavers en andere vlinderbloemigen zoals bonen en erwten, kunnen stikstof uit de lucht halen en opslaan in hun wortels. Als de plant dood gaat verrotten de wortels en komt de stikstof vrij.

PAAL 20

Twee omgewaaide bomen. Wat een wortelgestel! Soms groeien omgewaaide bomen gewoon door mits ze maar voor een deel wortelcontact houden met de aarde. Dat is hier te zien. Op de gevallen stammen lopen knoppen uit waar rechtopstaande takken uitgroeien.

PAAL 21

U gaat hier zodadelijk weer een bruggetje over.

PAAL 22

Rechts aanhouden.

Natuurlijk is ook hier weer van alles te zien op bomen en struiken gebied maar inmiddels heeft u wel in de gaten, ook zonder dat u er steeds op gewezen wordt, dat 'om je heen kijken' de moeite waard is tijdens deze route.

PAAL 24

Soms zie je aan een boomstam wat haren 'kleven', de boomstam is gebruikt door een paard om jeukplekken te schuren. Zeker op ruwe stammen blijven soms wat haren achter.

IVN Lelystad

Gele route

PAAL 25

Ook hier weer volop varens. Kijk eens op de onderkant van de bladeren, u ziet dan (waarschijnlijk, het hangt van het seizoenmoment af) de sporenhoopjes. Sporen zijn een soort stoffijne zaadjes. De wind neemt de rijpe sporen mee en als ze op een goed groeiplekje terecht komen kunnen ze kiemen en kan er weer een nieuwe varen uit groeien.

Op de gevallen boomstam elfenbankjes, het vruchtlichaam (een soort 'bloem') van een schimmel.

PAAL 26

Rechts een mysterieuze boom. Zijn daar oermensen bezig geweest om er een kano uit te hakken en zo ja, wie of wat heeft ze dan gestoord? Niemand die het weet. Wél weten we dan Oostelijk Flevoland (daar is het Belevissenbos een deel van) in 1957 pas drooggelegd werd. Daarvoor was het IJsselmeer en Zuiderzee.

Maar ooit was er ook geen Zuiderzee maar land en leefden mensen op hogere 'ruggen', een soort dijkes en duintjes, verhogingen in het landschap.

PAAL 27

Paal 27 staat in de afrastering en zo de paal dubbel gebruikt

PAAL 28

Kort na paal 28 staat er aan uw linkerhand een enorme schietwig. Hij staat al goed scheef en aan zijn wortelgestel is te zien dat hij waarschijnlijk vroeg of laat een keer zal omvallen.

Natuurlijk, een omgevallen boom is mooi en karakteristiek maar zo'n monumentale woudreus die (nog) fier overeind staat is nóg mooier om te zien.

PAAL 31

Houdt rechts aan na een meter of 30.

PAAL 33

Links aanhouden, op een boompje links staat de gele markering

PAAL 34

Sta hier (en op andere plekjes onderweg) een minuut stil en vertel dan wat u gehoord hebt. Vast wel een van de tientallen vogelsoorten waarbij vooral de koekoek écht bij de zomer hoort. De koekoek is een trekvogel. In de nazomer vertrekt hij weer naar warmere oorden waar meer voedsel te vinden is dan bij ons. De koekoek is óók een broedparasiet die haar eitjes, één per nest, legt in de nesten van andere vogels zoals de karekiet die in het riet broedt.

Maar misschien hoort u ook het knappen van een takje, het ruisen van de wind door de bomen en struiken...

PAAL 35

Hier is het drassig, wanneer u van hoog naar hoog plekje springt is er weinig aan de hand. Weer zo'n prachtig waterrijk stukje, nog niet zo lang geleden aangelegd en nu al een verrassing!

PAAL 36

Loop naar rechts, 20 meter door naar paal 37.

IVN Lelystad

Gele route

PAAL 37

Let op; U loopt hier over het ATB pad!

Zo langzamerhand komt u aan het eind van de route. Als u geen sportbeoefenaar bent zult u uw benen vast wel een beetje voelen. En reken maar op rozig gevoel als u weer thuis bent.

PAAL 38

Links aanhouden.

PAAL 40

Vanaf het bruggetje kunt u goed in het heldere water kijken, het zit vol met waterdierpjes, een voedselbron voor de IJsvogel die u hier kunt horen en, als u geluk heeft, kunt zien vliegen of vissen!

PAAL 41

U bent weer bijna in het speelgedeelte van het Belevenissenbos.

De gele route 'ontmoet' hier de andere wandeling, de orangeroute. Mocht u zin en conditie genoeg hebben ....Ga dan linksaf.

Loop anders rechtdoor naar de halfverharde weg en rechtsaf naar de startplaats (bord bij de ingang) en parkeerplaats. U vindt hier ook toiletten.